

Dijkhuis, 15 januari 2022

Kanazondag

ds. Johan Meijer



gelezen: Johannes 2: 1-11

titel: Wat wilt u van me?

overdenking

*Gemeente van onze Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God,*

Wat wilt u van me? Zegt Jezus tegen zijn moeder, die bij Johannes hier geen naam heeft. Wat wilt u van me? Dat ene regeltje is in het verhaal over de Bruiloft te Kana het regeltje dat de meeste vragen oproept. Dat is me al vaak gebleken.

Er was een bruiloft in Kana in Galilea en de moeder van Jezus was daar, en ook Jezus en zijn leerlingen waren op de bruiloft uitgenodigd. Het was op de derde dag, dat heeft betekenis. De derde scheppingsdag was in de joodse traditie de dag om te trouwen, waarbij we wel moeten weten dat een joodse bruiloft zeven dagen duurde. En waar altijd genoeg is voor iedereen

Nou ja, dat was dus het probleem. Op dag drie constateert de moeder van Jezus dat de wijn op is, nu al, en ze meldt het Jezus. Want nu zal het feest in het water vallen en dus sprak de moeder bezorgd tot haar zoon: Er is niet genoeg te drinken.

Wat wilt u van me? Antwoordt Hij.

Wat is dat voor antwoord? Is het een late puber die nu eindelijk wel eens verlost wil zijn van die eeuwige bemoeienis van zijn moeder? Is het een geërgerd antwoord omdat bij de moeder het glas altijd meer dan half leeg is en ze altijd aan het klagen is? Of is het neutraler: dat Jezus de opmerking van zijn moeder omzet in een vraag: Wat wilt u dat ik daar aan doe? Dat ene zinnetje alleen al roept veel vragen op.

Wie groot werd met de vertaling van 1951 of met de Statenvertaling herinnert zich dat hier 'vrouw' of 'vrouwe stond'. Vrouw wat heb ik met u van node? Of Vrouwe, wat heb ik met u te doen? Niet dat dat het er makkelijker op maakt, want nu kan het nog brutaler en afstandelijker klinken: mens, wat heb ik met u te maken?

Belangrijk is wat Jezus daarna zegt: Mijn tijd is nog niet gekomen. Mijn ure is nog niet gekomen. Het is nog niet zover dat Ik geheel kan onthullen wie ik ben en wat ik beteken voor de wereld. Onthullen is wel een toepasselijk woord, want wat in het verhaal gebeurt is dat het eerste tipje van de sluier wordt opgelicht, het eerste teken van Jezus wordt getoond en dat is een lijn in het Johannes-evangelie, dat gaandeweg, tot in het Paasverhaal met tekenen zijn heerlijkheid wordt onthuld, stap voor stap.

Maar dan terug naar: wat wilt u van me? Vrouwe, wat heb ik met u te doen?

Als je het Grieks, de grondtaal van het Nieuwe Testament, hier letterlijk vertaalt, lees je: Vrouw, wat is er tussen u en mij. Wat tussen u en mij vrouwe? Hier krijgt dat zinnetje een diepere betekenis, die er op duidt dat Jezus van een andere dimensie is dan zijn moeder. Dat Jezus van een andere dimensie is dan Moeder-Aarde. Johannes werkt sterk met de tegenstelling: aarde-hemel, wereld-God. Hij begint er zijn evangelie mee: Het Woord was in de wereld, de wereld is door hem ontstaan en toch kende de wereld hem niet.

Jezus maakt zijn moeder duidelijk dat er niet een normale moeder-zoon relatie is tussen hen, maar dat zijn komst van een andere orde is. En dat heeft uiteraard consequenties voor zijn leven en voor het hare. Voor deze zoon zal er geen bruiloft zijn, geen aardse althans. En via deze zoon zal ze geen grootmoeder worden. Het is dus ook een dramatisch moment, daar op die bruiloft, waar niet alleen de wijn op is, maar ook het besef doordringt dat zijn leven totaal anders zal zijn, en daarmee ook het hare..

Wat ook doordringt is dat de Moeder het inzicht krijgt dat Jezus in staat is het feest uit het water te tillen. Doe maar wat hij jullie zegt, wat het ook is. Zij weet dat hij zijn gang moet kunnen gaan, zijn goddelijke gang. En zelf zet ze een stapje opzij en dat is niet minder dan een daad van vertrouwen.

Die goddelijke gang die hij vervolgens gaat is dat Jezus de bedienden van de bruiloft zegt: vul die watervaten daar met water tot de rand. Dat deden ze. En ook: schep er nu wat uit, breng

het naar de ceremoniemeester. Ook dat deden ze. De ceremoniemeester die de hemelse dimensie nog niet snapt is nogal verbaasd over de kwaliteit van de wijn en zegt verbaasd tegen de bruidegom: hoe kan dit nou, het is toch normaal dat eerst de betere wijn geserveerd wordt en dan de mindere, wanneer de mensen al in de olie zijn en het toch niet merken.

Deze bruiloft wordt een feest met een diepere dimensie, met een boodschap, met evangelie, want anders had Johannes het ons niet verteld.

Het verhaal van de bruiloft te Kana is niets minder dan een opstandingsverhaal, een Paasverhaal, een scheppingsverhaal!

Het bruilofsfeest is op de derde dag, zegt Johannes, die dag kennen wij maar al te goed! Want de derde dag is opstandingsdag, op de derde dag wordt de dood ten leven gekeerd. In den beginne is de derde dag de dag waarop de Schepper de zeeën maakt en de aarde, de goede en schone aarde, hij tilt het veilig droge boven water. Het is de dag waarop de Schepper het groene leven tot aanzijn spreekt. Jong groen gewas op de aarde en bomen met vruchten en planten, de longen van de aarde, met adem van de Eeuwige. Om die derde scheppingsdag was de derde dag de trouwdag in de joodse cultuur van de tijd van Jezus. Als om te zeggen: aan jullie die nu samengaan wordt een stuk van de aarde van die derde dag toevertrouwd: maak er wat moois van.

Een scheppingswoord klinkt ook als Jezus zegt: Vul de kruiken. En zij vulden de kruiken met water. En nog een scheppingswoord. Schep er nu wat uit en breng het naar de ceremoniemeester. En zij brachten het. Hoort u het goed? De gasten op de bruiloft moeten *zelf* aan het scheppen, letterlijk: zij moeten dit water scheppen en aan de ceremoniemeester brengen. Mensen van de aarde mogen de vaten vullen, zij mogen dus meewerken aan de schepping van de Heer. De mens van de aarde mag meedoen, meewerken, actief worden, mag in opdracht van de Heer de aarde bewerken, en behoeden, haar bewaren voor de toekomst, haar aanschijn vernieuwen. De mens krijgt van de Schepper de opdracht om de goede aarde te bewonen en vruchtbaar te houden. De mens krijgt de opdracht dorheid in het leven te veranderen in vreugde, liefde te brengen waar haat is, zorg te verlenen waar mensen verwaarloosd zijn, levenswijn te schenken waar de dorre doodsheid toeslaat. God spreekt tot de mens, spreekt tot ons hier en nu: in jullie leven, dat soms zo donker lijkt, in jullie verschraalde en onrustige samenleving, in jullie gewelddadige wereld, vul daar de vaten, kom daar in beweging, zet daar in mijn naam je schouders onder mijn koninkrijk.

Jezus' teken in Kana in Galilea laat zien wat voor feest het wordt als mensen in actie komen, zijn levensteken daagt ons uit in beweging te komen en te bouwen aan het feest, het huwelijk van God met ons, het huwelijk van de Vaderhemel met de Moederaarde!

Jezus is de verbinding tussen de hemel en de aarde, tussen God en mens. Jezus verwijst naar een andere dimensie, een nieuwe dimensie.

Wij mensen worden, soms heel plotseling er mee geconfronteerd dat het leven opeens totaal anders kan zijn. Dat het leven in het water kan vallen. En alles opeens anders is. Het tragische sterven van Roelie maakte het leven van haar geliefden in één keer anders. En de

schok en de impact is zo groot, dat het lijkt op wat er klinkt in het verhaal van vandaag: de wijn is op! Het leven is op, want wijn staat in de Bijbel voor leven. En water staat voor de dood. Als iets in het water valt, zoals de bruidloft, dan valt het als het water dood. Als er dan wijn geschonken wordt, en ook nog eens heel goede, dan komt er nieuw leven. Voor wie een geliefde verliest, zonder er echt afscheid van te kunnen nemen, valt het leven ook in het water. Hoe verder nu? Alles lijkt zo donker. Maar vanuit het perspectief van degene die sterft mogen we spreken over een nieuwe dimensie. Een nieuw leven. Een transformatie naar een nieuwe werkelijkheid: een werkelijkheid waar de dood niet is, waar pijn en lijden niet zijn. Dat nieuwe leven wordt in de Bijbel ook wel genoemd Het grote Bruiloftsfeest, het huwelijk van aarde en hemel, van God en mens. Het wordt voorgesteld als een feest.

Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer. Toen zag ik de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel neerdalen, bij God vandaan. Ze was als een bruid die zich mooi heeft gemaakt voor haar man en hem opwacht. Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: 'Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.'

Amen.